รายพระนามพระพุทธเจ้า

ทั้ง ๕ พระองค์

...พ์แจกในงานฌาปนกิจศพ

นางไล้

...เมรุวัดพระพิเรนทร์ พระนคร

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๑

๑ พระกุกกุสันโธ
มีไม้ซึกเป็นไม้ศรีมหาโพธิ์

๒ พระโกนาคมโน

มีไม้มะเดื่อเป็นไม้ศรีมหาโพธิ์

๓ พระกัสสโป

มีต้นไทรเป็นไม้ศรีมหาโพธิ์

๔ พระสมณโคดม

มีต้นโพธิ์เบ็นไม้ศรีมหาโพธิ์

๔ พระศรีอาริยเมตไตรย

มีไม้กากะทิงเป็นไม้ศรีมหาโพธิ์

นางไล้

ชาตะ ๒๔๓๘

มรณะ ๒๕๑๐

พระนามพระพุทธเจ้า

ทั้ง ๕ พระองค์

๏ อุกาส ข้าพเจ้าขอนมัสการพระพุทธศักราชพระศาสดา ของสมเด็จพระเจ้าทั้ง ๕ พระองค์ เสด็จจะลงมาตรัสในพื้นปัถพีอันกว้างใหญ่หนาแน่นได้ ๒ แสน ๔ หมื่นโยชน์ ฯะ

๏ สัปปุริสา ดูกรสัปปุรุษพุทธเวไนย์ทั้งหลายชาวหญิงชายสิ้นทั้งปวง แต่ล้วนปรารถนาจะใคร่ลุล่วงไปนฤพานด้วยกันทุกคน จงตั้งจิตต์ให้เป็นกุศลพึ่งพระพุทธเจ้าทั้ง ๕ พระองค์ เอกังสาสนัง อันว่าศาสนาพระพุทธเจ้าองค์หนึ่ง เสด็จลงมาจากดุษิตาสวรรค์ ทรงพระนามชื่อว่าพระกุกกุสันโธ พระองค์ลงมาบังเกิดในเมืองกบิลพัสดุบุรีศรีมหานคร พระ

บิดรของพระองค์ทรงพระนามชื่อว่าอัคคะทัต พราหมณ์ พระมารดาทรงพระนามชื่อว่า นางสิสาขาพราหมณี พระชนมายุพิธีคืออายุของสมเด็จพระพุทธเจ้านั้นยืนยาวได้๔หมื่นปี เมื่อพระองค์ได้มาตรัสในโลกนี้แล้ว ก็ได้เป็นมหายศอันใหญ่ยิ่งแก่ชนทั้งหลาย บรรดาที่เวียนว่ายตายเกิดอยู่ในพระศาสนาของพระองค์ ครั้นจุติจากชาตินั้น แล้วก็ได้ไปบังเกิดในสวรรค์แลได้มรรคผลธรรมวิเศษสุดที่จะนับประมาณด้วยอำนาจผลศีลผลทาน ที่สดับตรับฟังพระธรรมเทศนา แลสวดมนต์ภาวนาในสำนักพระพุทธเจ้า คณาพระวรกายของพระองค์สูงได้ ๔๐ ศอก เสด็จจะออกไปตรัสณควงไม้ ใต้ต้นกัลปพฤกษ์เป็นไม้ศรีมหาโพธิ์

ครั้นแล้วพระองค์ก็เสด็จไปเที่ยวโปรดสัตว์ตามบุรพประเพณีของพระพุทธเจ้า แต่ปางก่อนแล้วก็เสด็จดับขันธ์เข้าสู่พระนิพาน ครั้นล่วงกาลไปได้พุทธันดรแล้ว แผ่นดินก็สูงขึ้นได้โยชน์ ๑ หรือ ๘ พันวาเป็นกำหนด ฯะ

๏ ลำดับนั้น จึงพระพุทธเจ้าอีกพระองค์หนึ่งจุติจากดุษิตาสวรรค์ ลงมาบังเกิดในเมืองกามพฤกษ์บุรีมหานคร พระองค์ทรงพระนามกรชื่อว่า พระพุทธโกนาคมบรมบพิตร พระบิดาของพระองค์ทรงพระนามท้าวอุทิตหัตพราหมณ์ พระมารดาทรงพระนามนางเกษวดีพราหมณีพระชนมายุพิธของพระพุทธเจ้านั้นก็ยืนนานได้ ๔ หมื่นปี อันว่าพระพุทธโกนาคมนี้ เมื่อพระองค์ได้ตรัสในโกลนี้แล้ว

ก็เป็นมหายศลันยิ่งใหญ่แก่ชนทั้งหลาย อัน ตายแล้วได้มาบังเกิดประสพ พบ พระพุทธ ศาสนาของพระพุทธเจ้า ครั้นจุติจากมนุษย์ โลกนั้นเล่าไซร้ ก็ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ประ มาณ ๓ ส่วน ไปตกนรกเสียส่วน ๑ เพราะคน เหล่านั้นเป็นคนใจบาปหยาบช้า มิได้สดับ ตรับฟังพระสัทธรรมเทศนา แลมิได้สวดมนต์ ภาวนามิได้รักษาศีล ๕ ศีล ๘ ให้รุ่งเรืองสุกใส พระวรกาย ของพระองค์สูงได้ ๓๐ ศอกเสด็จ ออกไปตรัสยังต้นไม้มะเดื่อ เป็นไม้ศรีมหาโพธิ์ แล้ว พระองค์ก็เที่ยวเสด็จไปโปรดสัตว์ตาม พุทธวิสัยประเพณี พระพุทธเจ้าสืบ ๆ มาครบ กำหนดเวลา ก็เสด็จเข้าสู่สิวโมกข์อมัตตมหา นครนฤพาน พ้นแผ่นพสุธาธารก็สูงขึ้นได้

อีก ๘ พันวา

ฯพระ

๏ ลำดับนั้น พระพุทธเจ้าอีกองค์หนึ่ง จุติลงมาจากดุษิตาสวรรค์ ทรงพระนามชื่อว่า พระพุทธกัสสป เสด็จลงมาบังเกิดในพาราณสีมหานคร พระบิดาทรงพระนามชื่อว่าท้าวพรหมทัตพราหมณ์ พระมารดาชื่อพระนางสาครพราหมณี พระชนมานพิธีอายุของพระพุทธเจ้านั้น ยืนได้ ๒ หมื่นปีเป็นกำหนด อันว่าพระกัสสปสุคตได้ตรัสในโลกนี้ ก็เป็นมหายศอันยิ่งใหญ่แก่เวไนยสรรพสัตว์ทั้งหลาย อันได้บังเกิดในศาสนาของพระองค์ ครั้นจุติทำลายจากชาตินั้นแล้ว ก็ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ประมาณได้ ๒ ส่วน ที่ไปตกนรกเสีย ๒ ส่วน เพราะเป็นคนใจบาปหยาบช้า มิได้ฟังพระ

ธรรมเทศนา มิได้สวดมนต์ภาวนาแลมิได้รักษาศีลไว้เป็นที่พึ่งรุ่งเรืองสุกใส ส่วนพระกายของพระองค์สูงได้ ๒๐ ศอก เสด็จออกไปตรัสยังต้นไทร เป็นไม้ศรีมหาโพธิ์ แล้วพระองค์ก็เสด็จไปเที่ยวโปรดสัตว์ตามพุทธประเพณีตลอดพระชนมายุกาลแล้ว ก็เสด็จดับขันธ์เข้าสู่พระนิพพาน ในระหว่างพุทธกาลนั้นแผ่นดินก็งอกสูงขึ้นได้โยชน์หนึ่ง คือ ๘ พันวาเป็นกำหนด ฯะ

๏ ลำดับนั้น จึงมีองค์พระสุคตโลกุตมาจารย์เสด็จจุติจากดุษิตสถานเทวพิภพ ทรงพระนามปรากฏชื่อว่าสิริศากยมุนีโคดม เป็นบรมศาสดาจารย์เจ้าของเราทั้งหลาย พระองค์มาบังเกิดในเมืองกบิลพัสดุ์มหานคร พระบิดาของพระองค์ ทรงพระนามพระเจ้ากรุงสิริสุท

โธทนะมหาราช พระชนนีนาถ ทรงพระนาม พระสิริมหามายาราชเทวี พระชนมานพิธอายุ ของพระองค์นั้นได้ ๘๐ ปี อันว่าพระพุทธเจ้า สมณโคดม บรมครูของเราทุกวันนี้ เมื่อพระ องค์ได้ตรัสแล้ว ก็เป็นมหายศอันยิ่งใหญ่ไพ ศาลแก่เราท่านทั้งหลาย อันเกิดมาในพระบวร ศาสนา ครั้นจุติจากอาตมาภาพแล้วก็ได้ไป บังเกิดในสวรรค์ ประมาณส่วนหนึ่งที่ไปตก อบายเสีย ๓ ส่วน เพราะเป็นคนใจบาปหยาบ ช้าลามกในศาสนา ไม่รู้จักรักษาศีลภาวนาให้ รุ่งเรืองผ่องใส พระวรกายของพระองค์สูง ๘ ศอก เสด็จออกไปตรัสยังควงไม้โพธิพฤกษ์ เป็นไม้ศรีมหาโพธิ์ ครั้นแล้วพระองค์ก็เสด็จ ไปเที่ยวโปรดสัตว์ตามเยี่ยงอย่างพุทธประ

เพณี พอพระชนม์ได้ ๘๐ ปี ก็เสด็จดับขันธ์เข้าสู่พระอมัตตมหานิพพาน ณ ท่ามกลางระหว่างนางรังทั้งคู่ในศาลวโนทยาน ใกล้เมืองกุสินาราราชธานี ในปีมะเส็งเพ็ญเดือน ๖ วันอังคารยามอังคาร เวลาปัจจุสมัยใกล้รุ่งราตรี สมเด็จพระชินศรีจึงมีพระพุทธฎีกาตรัสแก่พระอานนท์แลภิกษุทั้งหลายเป็นพระพุทธทำนายไว้ให้ปรากฏไปภายหน้า ว่าตถาคตทรงอนุญาตไว้พระศาสนา ๕๐๐๐ ปี แต่เมื่อศาสนาล่วงไปได้ ๕๐๐ ปีแล้ว ก็จะไม่มีนางภิกษุณี ครั้นล่วงได้ ๑๐๐๐ ก็จะไม่มีพระอรหันต์เหาะเหิรเดิรอากาศได้ ล่วงไป ๒๐๐๐ ปี ก็จะไม่มีนักปราชญ์เรียนพระไตรปิฎกจนจบ ครั้นล่วงได้ ๓ พันปี ไม่มีพระสงฆ์เป็นคณะปรกมามั่ว

สุมประชุมทำอุโบสถ ครั้นล่วงไปได้ ๔ พันปี จะหาพระสงฆ์ที่ทรงไตรจีวรครบก็มิได้มี เมื่อล่วงไปถึง ๕ พันปี ก็จะมีแต่ผ้าเหลืองน้อยห้อยหูแลผูกพันคอเรียกว่าสงฆ์ อันว่าศาสนาของ องค์สมเด็จพระพุทธเจ้าของเราก็จะอันตรธานศูนย์สิ้นเพียงนี้ อนึ่งเมื่อจะพรรณนาเดือนก็ได้ ๖ หมื่นเดือนมากครามครัน ถ้าจะพรรณนาวันก็จะได้ล้านกับ ๘ แสนวันเป็นกำหนด จะนับพระอุโบสถก็ได้แสนสองหมื่นอุโบสถ ถ้าจะกำหนดฤดูกาลก็จะได้ถึงหมื่น ๑ กับ ๕๐๐๐ ฤดู อันว่าศาสนาของพระองค์พระสัพพัญญู ก็มิได้เคลื่อนคลาดพระพุทธศักราชศาสนา ฝ่ายสารีริกธาตุเรี่ยรายอยู่ทั่วทั้งจักรวาล จะมาทั่วสุมประชุมกันเป็นองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ

เจ้า ณ สถานมหาโพธิบัลลังก์ แล้วก็เที่ยวตรัสพระสัทธรรมเทศนาโปรดสัตว์อยู่ ถ้วนคำรบ ๗วัน๗คืนแล้วก็เข้าสู่พระนิพพาน พระศาสนาก็อันตรธานศูนย์ แต่นั้นมาต่อเมื่อมหาปฐพีพื้นสูงขึ้นได้โยชน์คือ ๘๐๐๐ วาแล้ว

๏ ลำดับนั้น จึงมีพระพุทธเจ้าอีกองค์ ๑ ทรงพระนามชื่อว่า พระศรีอาริยเมตไตรยเสด็จลงมาแต่ดุษิตาสวรรค์ มาบังเกิดในเมืองกุตุมวดีศรีมหานคร พระบิดรทรงพระนามชื่อว่าสุพรหมพราหมณ์ พระมารดรชื่อว่าพรหมวดีพราหมณี พระชนมานพีธีอายุของพระองค์ได้ ๘ หมื่นปี อันว่าพระศรีอาริยเมตไตรยนี้ เมื่อได้ตรัสในโลกนี้แล้ว ก็เป็นมหายศอันใหญ่ยิ่งแก่ชนทั้งหลาย อันได้บังเกิดในศาสนาของ

พระองค์ ครั้นจุติจากมนุษย์โลกนั้นแล้ว ก็ได้
ไปบังเกิดในสวรรค์สุคติทั้งสิ้น เพราะเหตุว่า
เขาได้กระทำบุญให้ทาน ได้สดับตรับฟังพระ
สัทธรรมเทศนา เขาได้สวดมนต์ภาวนา ได้
รักษาศีลเป็นนิจนิรันดร ให้รุ่งเรืองสุกใสใน
ศาสนาของพระองค์ อนึ่งคณนาพระวรกาย
สูงได้ ๘๐ ศอก เสด็จออกไปตรัสยังควงไม้กา
กะทิง อันสูงตั้งแต่พื้นดินขึ้นไปได้ ๑๒๘ ศอก
มีกิ่งออกเป็นปัญจสาขา ๕ กิ่ง ๆ หนึ่งยาวได้
๑๒๘ ศอก มีใบละดุมละดอกเท่ากงจักร เกสร
หล่นเดียรดาษวันละ ๕ ทนาน มีกลิ่นรสหอม
หวานมิรู้วาย ด้วยเดชบารมีพระบรมโพธิสัตว์
เมื่อยังมิได้ตรัสเป็นพระพุทธเจ้านั้น พระองค์
เสวยรมชมสมบัติอยู่ในคฤหัสถ์เพศได้ ๔ หมื่น

ปี มีพระอัคคมเหสีชื่อว่าพระจันทมุขี เป็นประธานแก่นางนักสนมทั้งหลาย ๗ แสนเป็นบริวาร โฉมพระจันทมุขีนั้นเป็นที่แสนเสน่หาแห่งพระโพธิสัตว์เป็นที่สุด จึงมีพระราชบุตรขึ้นพระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่า พราหมณ์วัฒนกุมาร แล้วพระองค์จึงทรงพระพิจารณาเห็นพระทุกขัง พระอนิจจัง พระอนัตตา จึงคิดเวทนาให้สังสาร พระองค์จึงทรงสละเสียในเที่ยงคืนสงัด ตรัสเรียกให้ผูกม้าแก้วแล้วพระองค์ก็เสด็จขึ้นหลังม้าแก้วอัสสดร ออกจากพระนครไปยังแม่น้ำอโนดาตมหานที ฝ่ายว่า นางจันทมุขีเทวีได้เข้ามธุปายาสใส่ถาดยกออกไปถวาย แด่พระพุทธองค์ๆ ก็ทรงฉันแล้วก็เสด็จขึ้นนั่งเหนือรัตนบัลลังอาสน์ พระองค์

ก็อธิษฐาน สุวรรณถาดทองให้ลอยขึ้นเหนือน้ำ
ได้ ๔๐ ศอก ถาดนั้นก็ลอย กลับ กลอก ฉวัด
เฉวียนอยู่ไปมา ถาดนั้นก็ดังเสียงประหนึ่งว่า
ฟ้า อันฝูงเทวดาทั้งหลายก็อัศจรรย์หวั่นไหว
อยู่ไปมา ทั้งนางพระธรณีคงคาก็มาตีฟองร้อง
ป่าวอยู่ไปมา ทั้งเขาพระสุเมรุภูผาก็มาเอน
อ่อนระทวยทด ท้าวพญากินนรทั้งหมด ก็เอา
ดอกไม้ ชูสลอนอยู่เฉิดฉาย ย่อมเรียงราย
ถวายแล้วก็บูชา ฝูงสัตว์ฝูงคนก็เกลื่อนกล่น
อยู่ไปมา เหวดาทั้งหลายก็พากันโปรยปราย
เงินทองเบี้ยข้าวตอกดอกไม้ บางหมู่ก็ยกมือ
ไหว้แล้วบูชา ต่างก็พากันชื่นชมพระบรมโพธิ
สมภาร ทั้งพระอินทร์พระพรหมพระยมพระย
กาล นกหกทั้งหลายก็มาร่ำร้องถวายอยู่บน

อากาศ ลางหมู่ก็บินโผผาดไปจับยอดเขา ลางหมู่นั้นเล่าจับฝั่งคงคา ฝูงสัตว์ทั้งหลายมากมายนักหนา ชักชวนกันมา ชมโพธิสมภาร เมื่อพระบรมโพธิสัตว์ ได้ตรัสข้ามพ้น จากสงสาร ได้ตรัสแล้วมินาน เดชะบารมีสัจจาอธิษฐาน ถาดนั้นก็ลอยขึ้นเหนือน้ำตามธรรมเนียมพระพุทธเจ้า มาสร้างโพธิสมภาร แต่ก่อนมาทุก ๆ พระองค์ ถาดนั้นก็ลอยล่มจมลงไปยังเมือง พญานาคราชพิภพ ท้าวเธอจึงยกเอาถาดพระกุกกุสันโธขึ้นไว้แล้ว เธอจึงยกเอาถาดพระพุทธโกนาคมขึ้นไว้อีกเล่า เธอจึงยกเอาถาดพระพุทธกัสสปขึ้นไว้อีกเล่า เธอจึงยกเอาถาดพระสิริศากยมุนีโคดมขึ้นไว้อีกเล่า ถาดทั้งสี่นั้นก็กระทบกันได้ยินลงไปถึงเมืองพญา

นาคราช ๆ เธอจึ่งตื่นขึ้นจากหลับแล้วออกอุทานว่า โอเมื่อวานนี้ได้ตรัสองค์หนึ่งแล้ว มาวันนี้ก็ได้ตรัสอีกองค์หนึ่งเล่า โอโลเกนโต ก็เล็งแลดูถาดทั้งสี่ก็ซ้อนอยู่เหนือถาดพระศรีอาริยเมตไตรย เทวดาทั้งหลายเอาข้าวตอกดอกไม้มาถวายบูชาพระพุทธเจ้าก็ตรัสพระธรรมเทศนา แลบุคคลผู้ใดได้เล่าเรียนเขียนอ่านในพระพุทธศาสนา ของสมเด็จพระพุทธเจ้าทั้ง ๕ พระองค์ ก็จะได้อานิสงส์ ใครผู้ใดก็จะได้ลุแก่โสดา ผู้ใดได้ก่อกรรมกระทำมาตั้งแต่น้อยจนใหญ่ก็จะหายหมดสิ้น ครั้นจุติจากมนุษย์โลกแดนดิน ก็จะได้ไปสู่บนชั้นดุษิตาสวรรค์เป็นเที่ยงแท้ ถ้าแลบุคคลผู้ใดได้กำลังอำนาจแห่งศีลนี้ประมาณได้หมื่นโยชน์ก็ดี ศีล

นั้นย่อมหอมไปตามลม ถึงที่จะแกล้วกล้า จึง บ่ายหน้าพากายหลีกลัดออกจากวัฏฏสงสารใน กาลหนึ่ง แลศีลนั้นย่อมหอมฟุ้งขจร ย่อมหอม ขึ้นทวนลมขึ้นไป ศีลหนึ่งเล่าไซร้ศีลนั้นย่อม หอมฟุ้ง อุตสาหะสมาทานศีล ๕ ประการ ศีล ๘ ประการ ใต้ลมเหนือลมทิศเหนือทิศใต้ทิศใหญ่ ต่าง ๆ นา ๆ เหนือลมใต้ลมตลอดแล่นถึงแดน มนุษย์ ชั้นพรหมต่าง ๆ นา ๆ จงบ่ายหน้า เข้าสู่นัคเรศประเทศเมืองแก้ว กล่าวคือพระ นิพพาน ฯะ

๑ ศีลนี้มีกลิ่นหอมฟุ้งขจรไปไกล ตัสมา สีลํ วิโสธเย เหตุฉะนั้นไซร้แล้วท่านผู้มีปัญญา กล่าวแล้ว มหานครนฤพานดุจลำแดงมาด้วย ผลส่วนบุญกิริยาวัตถุ จงลำดับตถายุติเจริญ

กรรมฐาน ในห้องพระไตรลักษณญาณทั้งปวง จงพิจารณาเห็นพระอนุสัมปัตติโลมไปแต่เท่านี้ จงลำดับภาวนาว่า มะยัญจะทัสสะปุญญะเป็นต้น พระทุกขัง พระอนิจจัง พระอนัตตาแล้วพิจารณา ทะวัตติงสา ว่ามาในห้องพระกรรมฐานแล้ว หยั่งปัญญาลงสู่กิริยาวัตถุ เป็นคำรบ ๓ คือพระโยคาวจร กุศลอาการ ๓๒ มีเกศาเป็นต้น ตลอดถึงมัตถะลุงคังเป็นอวสาน จงหมั่นพิจารณาสังขารทำตามพระพุทธเจ้า กุลบุตรหญิงชายจงมีอุตสาหะ พากเพียรพยายาม ชั้นที่สุดด้วยช่อมูลพระกรรมฐานทำตามเยี่ยงอย่างพระอริยเจ้า มีพระพุทธฎีกาว่า วะตะสังวูปะสะโมสุโข แลบุคคลผู้ใดได้พึ่งพระพุทธศักราชพระศาสนา ได้สวดมนต์ในพระ

พุทธศักราชศาสนา ของสมเด็จพระพุทธเจ้า ทั้ง ๕ พระองค์ ก็ได้อานิสงส์ถึงหนึ่ง อะหังวันทามิทูระโต อะหังวันทามิธาตุโย อะหังวันทามิสัพพะโส ฯะ

๑ นะโมนะมัสการ จิตต์ชื่นบานต่อองค์ภะคะวา เลิศล้ำในโลกา ทรงพระภาคเป็นอันงาม อรหัตต์ตัดกิเลส สมุจเฉทขาดจากกาม ไกลจากตัณหาสาม ฆ่าโลกธรรม ๘ ประการ สัมมาสัมพุทธะ ตรัสเป็นพระโพธิญาณ รู้ในชาติกันดาร เหตุเกิดทุกข์เป็นธรรมดา รู้ข้อปรนนิบัติ เหตุจะตัดซึ่งทุกขา ดับชาติชรา พ้นมรณา ถึงนิพพาน อหังอันว่าข้า เจตนานมัสการ พุทโธท่านเบิกบาน ท่านตื่นแล้วพ้นจากภัย รอบรู้คุณแลโทษ สั่งสอนโปรดสัตว์

เวไนย์ ควรเราพึงเข้าใจ พระคุณท่านล้ำโลกา

ข้าไหว้คุณพระธรรม อันน้อมนำเกิดปัญญา

ทรงไว้ในเกศา เป็นความชอบประกอบการ

สิ่งไรเป็นความผิด ไม่คบคิดจิตต์เป็นพาล หนี

ร้อนผ่อนสำราญ หาความเย็นเป็นสุขใจ ชำ

ระกองกิเลส ให้สิ้นเสร็จพ้นทุกข์ภัย ตัดห่วง

แลบ่วงใย เห็นจริงแน่อนัตตา ผู้ใดได้ชิมรส

เห็นปรากฏในวิญญาณ์ เห็นอาตมา จำเพาะ

ตัวที่ได้ทำ ปรนนิบัติให้เห็นจริง เป็นยอด

ยิ่งอุปถัมภ์ มีคุณอันเลิศล้ำ ความเย็นแท้ไม่

ร้อนใจ ทั้งกายวาจาจิตต์ สุจริตด้วยเลื่อมใส

ความผิดสิ่งอันใด จะบังเกิดนั้นไม่มี พระ

ธรรมอันล้ำเลิศ อันประเสริฐสุดวิถี ทางเอก

ข้ามโลกีย์ จากหมู่มารนิราสภัย นมัสการคุณ

อริยสงฆ์ ผู้จำนงพระวินัย พรหมจรรย์ท่านตั้งไว้ ตามโอวาทของพระศาสดา สี่คู่เป็นหมู่นั้น ย่อมถือมั่นในสิกขาปรนนิบัติตามธรรมมาบริสุทธิ์พ้นไพรี ท่านอบรมประสมสร้าง ด้วยวาสนาของท่านมี ควรเราจงยินดี ระลึกถึงนมัสการ พระอริยสาวะกะสังโฆ หน่อชิโนพุทธาจารย์ ท่านสลัดตัดสงสาร ขาดจากห่วงใยไม่ยินดี นับเนื่องเป็นเรื่องมา นับศาสนาพระชินศรี จนมาถึงทุกวันนี้ เพราะท่านรับสั่งสอนมา ท่านแสดงแจ้งเหตุผล ให้ปุถุชนมีศรัทธา เห็นจริงในปัญญา มีคุณแท้แน่ในใจ ท่านนั้นเป็นแบบอย่าง ชี้หนทางให้เดินไป ทางธรรมทางวินัย แลทางศีลทางภาวนา สังโฆคุณอย่างนี้เล่า ควรที่เราจะบูชา คิดถึงคุณ

ท่านขึ้นมา ยกมือไหว้ไม่เสียที ตั้งจิตต์จำนง
ตรง ต่อพระองค์ให้จงดี รัตนะทั้ง ๓ นี้เล่า
ควรที่เราจะรักษา ห้ามที่ผิดมิดมิดให้คิดเห็น รู้
ว่าเป็นพระพุทธเจ้าไม่เข้าหนา พระมีอยู่ที่รู้
อยู่กับใจแต่ไรมา ควรหรือว่าพบพระพุทธไม่
หยุดรู้ คำพระชินวรสั่งสอนสัตว์ จบจังหวัดใน
โลกนี้ไม่มีคู่ พุทธัง ธัมมัง สังฆัง ตั้งกรู้ พระ
มีอยู่ในตัวทั่วทุกคน เมื่อเดิมที่รู้อยู่บ้างแต่ยัง
เขลา เพราะโง่เง่ากำบังยังฉงน หลวงพ่อ
แนะแคะได้ไขยุบล กลับเข้าค้นดูหาพระปะที่
รู้ อันพุทธะพระตรัสรู้แท้ ในคำแปลว่าพระ
ธรรมทรงดำรงอยู่ พุทธัง ธัมมัง สังฆัง ตั้ง
ที่รู้ พิเคราะห์ดูโดยปัญญาว่าชีวิต ฉันวางจิตต์
คิดเสียใหม่ ว่าธรรมนี้มีอยู่ในใจ ซ่อนเร้น

เห็นยาก เห็นด้วยตาด้วยปากนั้นห่อนใช่ แม้น ปัญญาจักษุเห็นแท้แน่ในใจ จึงอาจข้ามฝั่งได้ เที่ยงแท้พระนิพพาน รูปสนิทติดนิสสัย ศิษย์กับครูรู้ทำที่ขำใจ จริงอยู่ในใจอยู่นอกบอกว่าทำ สิ้นรักสิ้นรู้สิ้นครูสอน สิ้นนิวรณ์จึงจะถึงพระธรรมขำ สิ้นบุญสิ้นบาปสิ้นหลาบจำ สิ้นเวรสิ้นกรรมสิ้นสุขสิ้นทุกข์เอย พระธรรมนี้เป็นธัมมะหนึ่งนัย ของจอมไตรโลกพิภพพระธัมมา พระธัมมะหนึ่งนัย ของจอมไตรยอดพิภพเป็นหลักพระศาสนา พระธัมมะหนึ่งนี้มิใช่พาลา ของพระพุทธาผู้ทรงญาณ แสนสงสารอัตตโนพุทโธเอ๋ย ยังไม่รู้เท่าสังขารเลยแต่สักนิด ท่านจึงให้ตริกตรองคิด ให้หยิบเอาที่นิดหนึ่งนั้นให้จงได้ โลกนั้นเขาเรียกว่า

เรียกว่าอะไร ธรรมนี้จำไว้ตรองสักสองยาม ถ้าเห็นเที่ยงแล้วอย่าเลี่ยงหนีศูนย์ หนึ่งเป็นมูลบวกให้ทั่วทุกตัวสาม ถ้าเห็นศูนย์แล้วไม่ต้องถามถูกทุกที่ ถ้าไม่เห็นศูนย์ต้นให้กลับไปค้นที่เอกตรี ธมมะนี้จำไว้ตรองให้ถูกนะท่านทั้งหลายเอ๋ย ให้เฉยเสียเถิดไม่เกิดไม่ตายเฉยไม่ได้ร้อนใจจนตาย นะท่าน ทั้งหลายเอ๋ยเองเอาจิตต์คิดดูเล่าเขาก็ใจ ผูกไมตรีดีกว่าผูกพาลนะท่านทั้งหลายเอ๋ย งามอยู่ที่ผี ดีอยู่ที่ละพระอยู่ที่จริง ฯะ

๏ อิมัสฺมิงกาเย เกศาคือผม อย่าได้ชื่นชมว่าผมโสภา ทั้งเก้าล้านเส้น ย่อมเป็นอนัตตา ครั้นแก่ชรา กลับขาวน่าชัง โลมาคือขน งอกทั่วตัวตน ก็เป็นอนิจจัง ได้เก้าโกฏิ

เส้น ล้วนเป็นอสุภัง น่าเกลียดน่าชัง อย่าชมว่าดี นักขาคือเล็บ ถอดหักมักเจ็บ ว่าเล็บกระลี ทั้งยี่สิบทัศ วิบัติอัปรีย์ แก่นสารไม่มี วิปริตสาฑาล ทันตาคือฟัน สามสิบสองอัน ใช่แก่นใช่สาร คลอนขลุกงุกงัก หลุดหักสาฑาล ไม่ตั้งอยู่นาน ควรคิดอนิจจา ตะโจคือหนัง เปื่อยเน่าพองพัง ทั่วทั้งกายา ถ้าจะม้วนเข้า เท่าลูกพุทรา คนอันธพาลา นับถือว่าดี มังสังว่าเนื้อ เปื่อยเน่าบมีเหลือ เท่าเส้นเกศี ทั้งเก้าร้อยชิ้น ในกายอินทรีย์ ตายแล้วเป็นผี รังเกียจเกลียดอาย นะหารูว่าเส้น เก้าร้อยทำเข็ญ เมื่อยขบสารพางค์ ลุกโอยนั่งโอย รัญจวนครวญคราง ให้โทษทุกอย่าง อย่าถือว่าดี อัฏฐิกระดูก เส้นรัดมัด

ผูก สามร้อยท่อนมี ล้วนเป็นอนัตตา อย่าชม
ว่าดี แก่นสารไม่มี เครื่องถมแผ่นดิน หา
ปัญญาไม่ รักใคร่อาจิณณ์ ที่จะเพิ่มพูนดิน
บมิได้คิดถึง อวิชาหุ้มห่อผูกมัดรัดรึง หลงรัก
ตะบึง บมิคล้อยถอยหลัง อัฏฐิมิญชัง สมอง
ในกระดูก เพลิงร้อนต้องถูก ละลายไหลหลั่ง
เหม็นขื่นเหม็นเขียว น่าเกลียดน่าชัง ควรคิด
อนิจจัง ทุกขังอนัตตา วักกังว่าม้าม แต่ล้วน
ไม่งามโสโครกนักหนา เครื่องเปื่อยเครื่องเน่า
ถมแผ่นพสุธา ครั้นสิ้นชีวา. กาแร้งแย่งกิน
หะทะยังหัวใจ ม้ามปกคลุมไว้ ในอกอาจิณต์
สิ้นลมระบาย สุนัขขากากิน เครื่องเน่าทั้งสิ้น
ไม่เหลือสักอัน ยะกะนังว่าตับ เป็นชิ้นประทับ
กับหว่างนมนั้น กำหนดโดยสี สีแดงแสงฉาน

เครื่องเน่าทั้งนั้น ในกายอินทรีย์ กิโลมะกัง
พังผืดนั้นเล่า พระสรรเพ็ชญ์เจ้า กำหนดโดย
สี เหมือนทุกูลพัด ที่ผ้าพอดี เก่าเก่าเศร้าสี
มิสู้งามตา เป็นเครื่องสำซาล อาหารแร้งกา
ควรคิดอนิจจา อย่าได้ละวาง ปีหะกังว่าพุง
จงตั้งจิตต์มุ่ง อย่าเหินอย่าห่าง เอาเป็น
กรรมฐาน อย่าได้ละวาง พุงมีสีอย่างดอกคน
ที่ส่อ สัณฐานพุงนั้นเหมือนสีโคมอ อาศัย
อยู่ต่อ ที่ท้ายดวงใจ ปั้บผาสังว่าปอด เอา
ปัญญาสอด ส่องลงภายใน ให้เห็นอนิจจัง
ประจักษ์แจ่มใส สีปอดนั้นไซร้ แดงแดงสำ
ราญ สามสิบสองชิ้น ติดกันสัณฐาน เหมือน
ขนมหวาน ตัดชิ้นเสี้ยวเสี้ยว อันตังไส้ใหญ่
เป็นสายยาวเรียว เป็นคดลดเลี้ยว ยี่สิบแปด

ขด ไส้ชายกำหนด สามสิบสองศอก ว่ายืด ยาวออก กว่าไส้สตรี ไส้หญิงสั้นกว่า สี่ศอก โดยมี กำหนดโดยสี เหมือนฉาบปูนขาว เบื้องบนนั้นยาว ตลอดลำคอ เบื้องต่ำนั้นต่อ ทวารเบื้องใต้ อันตะคุณัง ไส้น้อยกำหนด รัดขดไส้ใหญ่ บางทีรัดไว้ บางทีโยนยาน อุททะริยังอาหารใหม่ เข้าอยู่ในไส้ เหมือน ไถ้เข้าสาร กะรีสังอาหารเก่า ลงตามทวาร เหม็นพ้นประมาณ รังเกียจเกลียดชัง ปิตัง ว่าดี เขียวเขียวโดยสี ดีมีสองอย่าง อย่าง หนึ่งดีฝัก ซึมซาบสารพางค์ ดีทั้งสองอย่าง อสุจิอสุภัง เสมหังเสลดค้น เป็นไขไหลล้น น่าเกลียดน่าชัง ท่านผู้บัณฑิต ควรคิดอนิจจัง เสลดนี้ปิดบัง อยู่บนอาหาร บุพโพว่าหนอง

เกิดแต่พุพอง เปื่อยเน่าทุถประการ โลหิตัง คือเลือด เหลวไหลซาบซ่าน ทั่วกายทวาร สีแดงดังชาด เลือดค่นนั้นไซร้ พอได้เต็ม บาตร เป็นอาโปธาตุ ขังอยู่ในท้อง หับห่วม หัวใจ ตับไตทั้งผอง พึงระลึกตรึกตรอง ให้ เห็นอนัตตา เสโทคือเหงื่อ ซาบอยู่ในเนื้อ ทั่วทั้งสิรา ต้องร้อนไหลหลั่ง เทพังออกมา โซมทั่วกายา น่าเกลียดน่าอาย เมโหมันค่น ซาบอยู่ในตน ทั่วทั้งสารพางค์ สีเหมือนขมิ้น เหลืองอ่อนจางจาง เหม็นสาบเหม็นสาง โสโครกนักหนา อัสสุน้ำเนตร โหนัสสิเป็นเหตุ ไหลหลั่งออกมา จากคลองจักษุ ทั้งสองซ้าย ขวา เป็นท่อธารา หยดย้อยฟูมฟอง วะสา มันเหลว ต้องร้อนไหลนอง ปลงสติตริตรอง

ให้เห็นอนัตตา เขโฬน้ำลาย ที่เหลวอยู่ปลาย
ประเทศชิวหา ค่นอยู่ปลายลิ้น ไหลออกอัตรา
เร่งคิดอนิจจา อย่าหลงว่าดี สิงฆานิกาน้ำมูก
ออกช่องจมูก เห็นน่าบัดสี บ้างข้นบ้างไหล
มิใช่พอดี โสโครกเต็มที ที่เกลียดที่อาย ละ
สิกาไขข้อ อยู่ที่ข้อต่อ กะดูกร่างกาย เหมือน
ไขทาเพลา แห่งเกวียนทั้งหลาย อย่าได้มั่น
หมาย ว่าเป็นของดี เร่งคิดสังเวช จิตต์ตั้ง
สังเกต ถึงกายอินทรีย์ ปัญญาส่องมอง ตาม
คลองวิถี โดยพระบาลี ว่าไว้ในสูตร มุตตัง
มูตรเน่า คืออาหารเก่า แบ่งออกเป็นมูตร ยิ่ง
เก่ายิ่งเหม็น ยิ่งเน่ายิ่งบูด รู้ว่าเป็นมูตร แสยง
ขนพอง มัททะเกมัททะลุงคัง เยื่อในศีรษะ
คือแป้งสำปั้น อยู่ในสมอง ต้องร้อนเมื่อไร

เหลวไหลออกนอง อย่าได้คิดปอง ว่าเป็นแก่นสาร เมื่อน้อยเมื่อหนุ่ม หน้าตาชื่นชุ่ม เห็นงามตระการ ครั้นถึงเฒ่าแก่ ปรวนแปรสาฑาล ชั่วถ่อยทุกสถาน เห็นน่าบัดสี ฟันหักแก้มตอบ หน้าตาเว้าวอก เรี่ยวแรงไม่มี ตามืดหูหนัก อัปลักษ์อัปรีย์ ไม่งามไม่ดี สักสิ่งสักอัน เนื้อหนังหู่เหี่ยว เส้นขนเป็นเกลียว ดูดังเถาวัลลิ์ ผมดำก็หงอก กลับกลอกทุกอัน สิ้นทั้งตัวนั้น ย่อมเป็นอนัตตา ฯะ

๏ จิตต์เอ๋ยจิตต์เขลา มัวหลงกายเน่า เฝ้าสมบัติดิน กินอสุจิ ตริไม่เห็นเลย หลงเชยชมงาม เดินตามทางรก มุ่นหมกเพศบ้า อวดกล้าสู้ตาย ไม่หน่ายหนีโลก นั่งโงกงมแก่ หลงแลว่าคน รูปตนคือผี เห็นดีอย่างไร ภาย

ในเหม็นนัก หลงรักจูบกอด ตาบอดใจบ้า เป็นข้าความรัก เหนื่อยนักไม่รู้ พระครูไม่บอก เชื่อหลอกหมู่มาร สังขารเข้าลวง เอาห่วงผูกคอ ใครหนอทำให้ ตัวใบ้ใจบ้า เที่ยวหาแต่ยาก อย่าหลงทางเดิน อย่าเมินเหยียบขวาก อย่าลากเรียวหนาม เดินตามพระไป ไกลพระจะโง่ มักโอ่เสียเปล่า เอาทองแต่งลิง อวดจริงแก่บ้า ขายหน้ากับผี อวดดีกับตาย อวดสบายกับโรค ทุกข์โศรกเสียเปล่า อย่าเดาผิดๆ อย่าคิดโดยโง่ อย่าโตแต่เปลือก อย่าเสือกหาทุกข์ อย่าสนุกหาบาป อย่าคาบเหล็กแดง อย่าแต่งแผ่นดิน อย่ากินของร้อน อย่านอนในไฟ ให้หากินอย่างแร้ง ให้แสวงบริสุทธิ์ ให้หยุดเหมือนใจพระ ให้ละความโง่ จะได้

โตเต็มโลก ข้ามโอฆสงสาร นิพพานไม่ไกล รีบไปอย่าช้า หาสุขสำราญ เถิดท่านทั้งหลายเอ๋ย ฯะ

๗ เราท่านหญิงชายทั้งหลายเอ๋ย จงเอาร่างกายนั้นเป็นสำเภาอันโสภา เอาความเพียรเป็นโยธา แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ นิ้วมือเป็นสายระยาง เท้าสองข้างเป็นสมอ เอาปากเป็นรายงาน เอาวิสัยเป็นเสบียง เอาสติเป็นหางเสือ ถือท้ายเรือไว้ให้เที่ยง ถือไว้อย่าให้เอียง ตัดสายเลี่ยงข้ามคงคา เอาปัญญาเป็นกล้องแก้ว ส่องดูแถวแนวหินผา ความรู้เป็นหูตา คอยลาต้าฟังดูลม เจ้าขี้เกียจเป็นปลาร้าย จะทำลายให้เรือจม เจ้าโทโษคือตัวลม อันร้ายกาจมาพาดพาน วารินกระสินธุ์สาย เป็น

คลื่นใหญ่มหันต์สา จะบรรทุกซึ่งนาวา ให้ล่มจมลงในสาชล อวิชชาคือโมโห อ้ายคนโง่ไม่เห็นหน ปกปิดจิตต์ปุถุชน ให้มืดมนจนวันตาย กายแก่ไม่แลบ้าง คิดก่อสร้างบาปมากมาย ถึงใกล้เมื่อจะตาย ใครจะช่วยได้ก็ไม่มี เงินทองเข้าของหลาย เมื่อจะตายไม่ยินดี จิตต์ดับกลับเป็นผี เงินทองมีไม่เอาไป ชั้นร่างกายก็เหม็นเน่า เอาไปเผาในกองไฟ มีจนทุกคนไป เอาไปได้เมื่อไรมี ญาติวงศ์แลพงศา บุตรภรรยาแลน้องพี่ สิ้นรักใคร่ไม่ยินดี เกลียดกลัวผีไม่อินัง หญิงชายทั้งหลายเอ๋ย อย่าหลงเลยกายขี้ถัง เงินทองเป็นของอนิจจัง ลูกเมียยังรับต่อไป เงินทองเป็นของกลาง คิดก่อสร้างเอาไปไม่ได้ เป็นมรดกตกต่อไป เป็น

ของใช้สำหรับถมแผ่นดิน หญิงชายทั้งหลายเอ๋ย อย่าหลงเลยซึ่งทรัพย์สิน เกิดกำกับสำหรับแผ่นดิน ย่อมมีสิ้นทั่วโลกา บุญกรรมนำมาเกิด เอากำเนิดในชาติหน้า อกุศลทนทุกข์มา กุศลาทางสวรรค์ ของเบาเอาไปได้ คิดขวนขวายให้ครบครัน สัทธาให้ตั้งมั่น ทางศีลนั้นจึงจะดี ภาวนาอันวิเศษ ตัดกิเลสข้ามโลกีย์ หญิงชายจงให้ยินดี แสวงหาอย่าช้าเลย หลงรักหลงใคร่ หลงอยากได้หลงยินดี หลงหาทั้งตาปี ไม่รู้เบื่อเชื่อตัณหา หลงมีหลงจน หลงบ่นด้วยวาจา นอนละเมอเพ้อเป็นบ้า ตื่นขึ้นมาว่านอนเย็น หลงในกามคุณ จิตต์หมกมุ่นทุกคืนวัน ไฟร้ายร้อนสำคัญ เผาเราท่านอยู่ทุกคน คิดกลัวตัวจะตาย ไม่ขวนขวายทาง

กุศล หาเลี้ยงร่างกายตน จะเอาผลที่ตรงไหน หลงเลี้ยงลูก หลงเลี้ยงหลาน หลงปลูกเรือนบ้าน คิดการโตใหญ่ หลงซื้อหลงขาย หาทุนกำไร หลงกินหลงเล่น ทุกวันไม่เว้น ทรัพย์สินหมดไป หลงเกลียดหลงชัง สติไม่ตั้งภาวนาในใจ หลงเกิดหลงตาย หลงเที่ยวเวียนว่าย ในภพทั้งสาม หลงเชื่ออวิชชา ปกปิดปัญญา ไม่เห็นนิพพาน ดับชาติชรา มรณากันดาร สิ้นสุดสงสาร สุดสำราญนิราสภัย มาเราจะกล่าว ถึงเรื่องราวคำพระสอน จำไว้ให้แน่นอน จะได้สอนซึ่งน้ำใจ เกิดมาในชาตินี้ คงจะมีความบรรลัย ทุกข์ๆ ทุกข์ไว้ ย่อมเป็นไปทุกตัวคน อนิจจังไม่เที่ยง จงหลีกเลี่ยงเสียให้พ้น อนัตตาใช่ตัวตน อย่ากังวลว่าร่าง

กาย ถ้าถือว่าตัวตน เห็นไม่พ้นทางอบาย เกิด
มาแล้วคงตาย ให้ขวนขวายหาหนทาง เมื่อ
จะตายไม่ต้องถาง พระองค์ทรงก่อสร้าง ชี้
หนทางให้สัตว์เดิน ศีลสมาธิปัญญา จำไว้หนา
อย่าละเมิน พระองค์ทรงสรรเสริญ ว่าทาง
เดินพระนิพพาน นิพพานที่สนุก พ้นจากทุกข์
ในสงสาร ดับชาติกันดาร แก้ไขตายก็ไม่มี
แม้ใครจะใคร่รู้ ให้หาครูท่านเมธี สั่งสอนใน
วิถี อันจะหนีซึ่งบ่วงมาร พระไตรสรณาคมน์
เป็นประถมแรกก่อการ ถือไว้เป็นประธาน
แล้วจึงสมาทาน รักษาศีล ๕ ศีล ๘ ให้มั่นคง
แล้ว จิตต์แน่แน่วอย่าไหวหวั่น สมาธิตั้งให้
มั่น แล้วจึงหันหาปัญญา พิจารณาร่างกาย
สัตว์ทั้งหลายที่เกิดมา แก่แล้วก็ชรา สังขารา

ไม่จีรัง แปรปรวนอยู่เช่นนี้ ดูเป็นทีอนิจจัง ไม่เที่ยงเป็นทุกขัง แล้วภายหลังเป็นอนัตตา ใช่ตัวใช่ตนเรา เครื่องเปื่อยเน่าเป็นอนัตตา เป็นเหยื่อฝูงแร้งกา สุนัขาเป็นอาหาร แม้นใครพิจารณาเห็นแล้ว เหมือนได้แก้วสามประการ ทำใจให้ชื่นบาน ดูสังขารบ้างเป็นไร จะแตกหรือร้าวราญ ตัวสังขารใช่ตัวใคร จะแตกทำลายไป ให้ทำใจไว้ให้ดี อย่าทำใจให้เพลิดเพลิน ยากฉุกเฉินจะเสียที ธรรมดากายสัตว์นี้ เกิดมาแล้วย่อมดับไป อันความเกิดแก่เจ็บตายวายชีวาตม์ เกิดด้วยชาติสังขารา อย่ากะสันเอาไตรลักษณ์ ชักกระหวัดเข้ารัดพันผูกให้มั่นดวงจิตต์เหมือนนิทรา หนึ่งให้รู้รูปกายอย่าได้เขลา ให้รู้เท่าสังขารนะท่านหนา

อย่ามืดมิดไปด้วยฤทธิ์อวิชชา อันโมหาพาตัว
ให้มัวมอม จงตั้งมั่นขันติมีมานะ เอารสพระ
ธรรมมาเหมือนยาหอม อาจล้างจิตต์กลัวที่มัว
มอม คงจะย้อมจิตต์ได้แน่ไม่แปรปรวน ปถพี
นี้เป็นพื้นยืนให้มั่น วาโยนั้นมักจะปัดพัดให้
หวน เตโชไฟได้ลมประสมกวน อาโปควร
จะระงับดับอัคคี ความนินทาสรรเสริญเจริญ
ยศ อย่ากำหนดเอาเป็นจริงทุกสิ่งสี ที่พึงใจ
เขาขานแต่การดี ไม่สามัคคีเขาก็ร่ำแต่คำคม
ของเป็นเครื่องอนิจจังยังไม่แน่ ยังเกิดแก่ตาย
กับกันทับถม ถึงทุกขังทุกข์ขึ้นทุกนิคม เป็นประ
ถมตลอดเท่าอวสาน ถึงมีจนทนทุกข์ทุกรูปแท้
ไม่ปรวนแปรดังวินัยท่านไขขาน อนัตตาพา
เข้าช่องห้องนิพพาน นี่แลการหมดทุกข์หมด
สุขเอย ฯะ

๏ พระไตรลักษณ์หนักหน่วงในดวงจิตต์ สุขุมคิดตรึกตรองให้หนักหนา พิศเพ่งเล็งดูพระอนัตตา เป็นไม้เท้าก้าวหน้าหนทางเดิน พระทุกขังตั้งไว้ให้มั่นคง ค่อยดำรงชำระประสะสาง อวิชชาพาหลงกำบังทาง พระทุกขังแผ้วถางสว่างเตียน กำจัดมืดโมโหให้ผ่องแผ้ว เหมือนดวงแก้วชูเชิดประเสริฐเศียร เอาสติตั้งไว้เป็นความเพียร ด้วยจำเนียรก่อสร้างในทางธรรม พระไตรลักษณ์ตักเตือนให้บริสุทธิ์ เหมือนมงกุฎสุกเหลืองเรืองอร่าม ดูงามขำรัศมีสีใสวิไลล้ำ พระคุณธรรมเกือหนุนการุญงาม บรรดาศีลบริสุทธิ์ก็พร้อมเสร็จ เหมือนเกาะเพ็ชรสวมใส่ในสนาม คอยป้องกันอวิชชาสง่างาม จะพาข้ามด่านเขตต์กิเลสมาร พระ

กรซ้ายทรงพระขรรค์อันผ่องศรี คือขันติอดใจในสงสาร ชำระกองกิเลสให้เด็ดพาล พญามารพ่ายแพ้ด้วยขันตี พระกรขวาทรงเครื่องสาตราวุธ บริสุทธิ์เสร็จจะสอดพระแสงศรี เมตตาพาจิตต์ให้เปรมปรีดิ์ จะข่มข้ออกุศลให้ม้วยมรณ์ พระกรุณาเบื้องขวารักษาสโมสร มุทุตาเป็นโยธาซ้ายพระกร ไม่ย่อหย่อนต่อภัยสิ่งไรมี พวกเสนาฆ่ามารชาญณรงค์ คือพรหมวิหารอุเบกขา ย่อมประหารมารม้วยให้มรณา ด้วยปัญญาเป็นดวงมณีนิล สำหรับส่องสว่างกระจ่างแจ่ม คือองค์กสิณจะมืดมนอนธกาลก็ศูนย์สิ้น องค์กสิณสุกสว่างกระจ่างใจ เสร็จจะนั่งเหนือหลังสินธพชาติ คืออิทธิบาททั้งสี่จะมีไหน ผ่อนพักอาชาพาเดินดำเนินไป เข้า

หนทางใหญ่คือพระอัฏฐังคิกมรรคผลทานเป็นเสบียงลำเลียงส่ง จะข้ามดงแดนเขตต์กิเลสมาร สัจจังตั้งไว้เป็นสัทธา ด้วยปัญญาอุปถัมภ์มาค้ำชู ไม่ย่อหย่อนผ่อนชักอาชาชาญ พญามารแลเห็นก็อดสู พญามัจจุราชก็ไม่อาจจะแลดู ปิดประตูจตุราไม่อาวรณ์ วิริยะล้ำเลิศประเสริฐนัก ดังอินทร์องค์ทรงศักดิ์สโมสรบรรพชาดังว่าเป็นพระเมรุทร ไม่ย่อหย่อนต่อความที่พากเพียร สมาธิส่องตามส่งให้ตรงทางวิปัสสนาแผ้วถางซึ่งหนามเสี้ยน พระโพธิญาณองค์ทรงโฉมคือโคมเทียน ไม่แวะเวียนตามส่งถึงนิพพาน ใครได้แล้วเหมือนได้แก้วมโนนึก ไม่ต้องตรึกที่จะยากในสงสาร ไปเสวยรมชมสุขทุกประการ เหมือนวิมานเมืองฟ้า

สุราลัย สุขอะไรจะมาสุขเหมือนเมืองแก้ว สุขเลิศแล้วสุขยิ่งทุกสิ่งสรรพ์ พ้นวิสัยใครเลยจะเทียมทัน เป็นมหันทะมโหโอฬาร์ฬาร นะท่านทั้งหลายเอย ฯะ

จบพระนามพระพุทธเจ้าทั้ง ๕ พระองค์
แลอาการ ๓๒ แต่เท่านี้

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์หัตถศิลป์
54 ตรอกตึกดิน ตรงข้ามเทศบาลนครกรุงเทพฯ พระนคร